

Træning af håndtering med stressreducerende metoder

Tidsplan:

- 9.15-9.45: Kontrolleret fremdrift: Ca. 10 køer drives langs fanggitrene ved foderbordet af de skiftende deltagere. Hold farten, så flokken stopper, når du stopper, og sætter i gang, når du sætter i gang. Filme og evaluere, alle deltagere prøver det. De øvrige står på afstand.
Tilfør evt. en blafrende minestrimmel eller en spand på gulvet.
- 9.45-11.00 Opdeling 2-3 personer ved 3 poster: Kalveboks – kvier – velfærdsboksen
Hvert sted øves tilvænning til at lægge afstand/komme tæt på + separering af et bestemt dyr, se opgaver herunder. Alle øver – filmer – giver feedback.
- 11.00-12.00 Ved sengebåsene: Tage 3 dyr med sig, resten bliver liggende i sengebåsene. Kræver meget ro på, evt. kun 2 personer ad gangen. Øvrige: Lav din egen 'short list' af hovedpunkter/huskeregler, som kan bruges om håndtering af dyr.

OBSERVÉR:

**Aflæs forskelle mellem dyrene
Hvordan er deres flugtafstand?
Reagerer de forskelligt på forskellige personer?
Læg mærke til lyde og omgivelsernes påvirkning på dyrene.
Aflæs kropssproget på personen
Hvordan er tempoet?
Kan dyret se, hvad personen vil?
Hvordan bruges armene?**

OPGAVER PÅ OPDELTE HOLD

Hver øvelse starter med at:

- du fortæller makkeren, hvilke(t) dyr, du vil buge i øvelsen. Dermed ligner øvelsen den faktiske hverdag.
- Fortæl, hvornår/hvorfor der kunne være behov for den netop den færdighed, du øver.

I vurderer selv undervejs, om opgaven kræver, at man er flere personer. Hold stadig lederrollen hos første person, og brug klare instruktioner/kommandoer til hjælperen. OBS: Det er ikke altid nemmere at være to til opgaven.

Øvelser:

- 1) Tilvænne dyrene til at trække bort fra dig – Gå direkte mod dem, evt. stampe, vifte med armene. Gå frem i ryk, men stop op for at kontrollere dyrenes fremdrift.
- 2) Tilvænne til at du kan komme tæt på, fx undersøge klove/ben. Gå roligt og sidelæns hen til siden af dyret, du på forhånd har udset dig
- 3) Adskille et dyr fra de øvrige, minimum 5 meters afstand eller bag låge

Hovedbegreberne i stress-reduceret håndtering

Presse – slippe (pressure – release)

- Pres = gå frem mod dyret, særligt frem mod hovedet
- Slippe = stop op, så snart du får den ønskede reaktion (belønner dyret)

Flugtzone/ flugtafstand

- Varierer med dyret stressniveau
- Bliv på kanten af flugtzone for at opnå kontrol med dyrets fremdrift

Balancepunkt

- Ligger ved skulderen over strækker sig næsten uendeligt ud i dyrets synsfelt
- Bruges til at kontrollere dyrets bevægelsesretning
- En floks bevægelsesretning styres med balancepunktet på forreste dyr

Hovedprincipper

- Lad dyret forstå din hensigt, alle dyr uden stress ønsker at samarbejde
- Giv tid til at dyret 'processer' sine sanseindtryk
- Giv tid til at dyret går modsat det ønskede. Saml roligt op og prøv igen.
- Aftal altid opgave og roller, når flere personer deltager, og hold en klar ledelse under udførelsen.

Undgå:

- Berøring, hverken med remedier eller krop
- Pludselige lyde/råb
- Flere personer uden koordineret samarbejde og klar styring

Anvend:

- Din egen position og tydeligt kropssprog
- Øge/dæmpe egen hastighed
- Armenes bevægelser øges/dæmpes
- Klar ledelse og koordinering, når flere personer er til stede.

OBS: Alle tilstedeværende er 'med i samtalen' med dyrene. Undgå at forstyrre den ønskede adfærd.